

Latvijas Biomedicīnas
pētījumu un studiju centrs
biomedicīnas pētījumi un izglītība no ģenīem līdz cilvēkam

ADENOHIPOFĪZES ADENOMU MEDIKAMENTOZĀS TERAPIJAS PROGNOSTISKĀS EFEKTIVITĀTES NOTEIKŠANA

Adenohipofīzes adenomas ir labdabīgi endokrīno audu audzēji. Vidēji pasaulē tās sastāda aptuveni 15 % no visiem diagnosticētajiem galvas audzējiem, taču pētījumi liecina, ka teorētiski tās var būt sastopamas līdz pat 27 % cilvēku.

Adenohipofīzes adenomu ārstēšana ir balstīta uz ķirurģisku operāciju un tai sekojošu somatostatīna vai dopamīna receptoru (SSTRs, DRDs) agonistu medikamentozo terapiju. Cilvēka organismā ir pieci SSTRs subtipi un tie visi piesaista somatostatīnu ar līdzvērtīgu afinitāti, taču spēja piesaistīt tā analogus ir atšķirīga, kā arī SSTRs un DRD2 ekspresija mēdz variēt gan starp adenomu tipiem, gan pacientiem. Tā rezultātā līdz 50 % pacientu izrāda pilnīgu vai daļēju rezistenci pret līdz šim klīnikā izmantotajiem SSTRs un DRD2 agonistiem.

Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra zinātnieki ir izstrādājuši metodi, lai prognozētu, kuru medikamentu pielietošana būtu efektīvāka katra atsevišķā adenohipofīzes adenomas pacienta ārstēšanā. Procesa gaitā tiek noteikta medikamentu mērķa receptoru gēnu ekspresija adenomu audos, izmantojot qPCR sistēmu.

Izstrādātā metodika apraksta izmantojamus reaģentus, procedūras un rezultātu analīzes principus adenohipofīzes adenomu medikamentozajā terapijā pielietojamo preparātu mērķu receptoru ekspresijas noteikšanai adenomu audos un terapijas efektivitātes prognozēšanai.

Metodika ir piemērota diagnostikas testiem klīnikā, nodrošinot nepieciešamās kvalitātes standartu un standarta laboratorijas procedūru ievērošanu. Metodika ir piemērota izmantošanai zinātniskā izpētē, in vitro testos un audzēju patoģenēzes pētījumos.

Metode izstrādāta ERAF projekta Vienošanās Nr. 2014/0021/2DP/2.1.1.1.0/14/APIA/VIAA/058 „Jaunu in vitro diagnostikas un prognostiskas līdzekļu izstrāde individualizētai audzēju un mitohondriālo saslimšanu ārstēšanai” ietvaros

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

